

широкі можливості вивчення рослин в їх природному оточенні, бо проходить безпосередньо на базах ботанічних садів Харківського національного університету ім.В.Н.Каразіна, фармакопейних ділянках Національного фармацевтичного університету.

Студенти на практиці не пасивні спостерігачі, а активні учасники. Вони готують гербарії лікарських рослин, проводять заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням природоохоронних заходів, вивчають асортимент лікарських рослин, що культивуються та основні агротехнічні умови їх вирощування. При вивченні рослин в природних умовах на базах практики студентам подається інформація не тільки про ботанічні особливості кожної рослини, але і про основні біологічно-активні сполуки, їх лікувальні властивості, що дійшли до нас з давніх часів та про сучасні препарати на основі рослинної сировини. Це максимально наближає студентів до їх практичної діяльності в аптечній мережі у подальшому.

Таким чином, практична підготовка спеціалістів фармації по фармакогнозії має велике значення у формуванні фахових компетентностей майбутнього спеціаліста і педагогічний досвід викладачів коледжу направлений саме на володіння мистецтвом спілкування зі студентами, вміння керувати їх увагою, здатність зацікавити дисципліною та довести важливість отриманих знань для їх професійної діяльності.

ІНТЕГРОВАНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ВИД НЕСТАНДАРТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФОРМИ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

О. В. Халіман

Коледж Національного фармацевтичного університету

Пошук шляхів активізації пізнавальних процесів студентів на заняттях та при підготовці до них зумовлює застосування численних традиційних та нових форм, що сприяють урізноманітненню діяльності й відповідно викликають інтерес до неї.

У курсі української літератури з огляду на обмеженість навчального часу на вивчення творчості окремих письменників найбільш доречною є організація

інтегрованих занять — занять, спрямованих на розкриття цілісної сутності теми засобами різних видів діяльності. Така форма проведення дає змогу поєднувати подання теоретичного матеріалу, аналіз літературних творів та елементи творчої діяльності студентів, що значно урізноманітнює діяльність за заняттях і забезпечує формування зацікавленості навчальним матеріалом. Питання інтеграції різних видів діяльності, об'єднаних однією метою, не нове в науково-методичних дослідженнях. Воно знайшло своє відображення ще в працях К. Ушинського та В. Сухомлинського, а в сучасних дослідженнях торкається й викладання філологічних дисциплін зокрема (О. Беляєв [1], Т. Донченко, М. Пентилюк, С. Караман [2], П. Кордун, Л. Мірошніченко).

Для проведення відкритого заняття з української літератури «Євген Плужник — один з провідних поетів «розстріляного відродження»» було обрано такий тип аудиторної діяльності, що інтегрує декілька методів навчання: пояснювально-ілюстративні (лекція), репродуктивні (бесіда), проблемного викладу (коментоване читання, візуалізація), творчі.

Вивчення названої вище теми в курсі української літератури є актуальним на сьогодні. Засвоєння літератури розстріляного відродження дає змогу студентам поглибити знання з історії своєї Батьківщини, що є, безумовно, цінним на етапі становлення юної особистості. Талановита постать Євгена Плужника найбільше проявилася в поетичному жанрі медитації — ліричній поезії, у якій автор розмірковує над проблемами онтологічного, екзистенціального спрямування, здебільшого схиляючись до філософських узагальнень. Художньою настановою медитації постає аналіз душі, внутрішнього світу людини в співвідношенні з довкіллям. Засвоєння такої поезії дає змогу підліткам краще осягнути світ і себе в ньому, замислитися над актуальними питаннями сьогодення. Робота над текстами забезпечує розвиток навичок логічного та творчого мислення, комунікативним умінь, що є цінним у подальшому професійному становленні особистості.

Зупинимось на окремих використаних формах діяльності, що будуть доречними для інтеграції на інших заняттях з літератури:

— для актуалізації опорних знань було застосовано вправу «Вірю — не вірю» (студентам необхідно довести правильність чи спростувати запропоновані тези з теми «Розстріляне відродження», що стосуються вивченого раніше матеріалу); окрім актуалізації знань, завдання допомагає формувати вміння

аргументувати правильність чи заперечувати думку, розвиваючи відповідні мовленнєві навички;

— починаючи з міні-лекції викладача й упродовж усього заняття студенти працювали над створенням асоціативної схеми «Портрет творчої особистості Є. Плужника», яку наповнювали поняттями-асоціаціями, що характеризують творчість та особистість митця; завдання забезпечує концентрацію уваги, розвиває вміння узагальнювати та із загального виділяти окреме;

— при обмеженому часі для вивчення творчості окремого письменника доречно застосовувати випереджувальне домашнє завдання (аналіз поезій «Для вас, історики майбутні...», «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!..», «Річний пісок...»); завдання дає змогу студентам спрогнозувати особливості творчості письменника та фрагменти його життя з огляду на своєрідність прочитаних та проаналізованих віршів в контексті відповідної епохи;

— для створення цілісного уявлення про творчість Є. Плужника було продовжено подальше знайомство з поетичним доробком автора; вважаємо за доречне комбінувати різні форми сприйняття поезії (аудіозаписи, читання мовчки, читання вголос), що дасть змогу розвивати вміння по-різному сприймати новий матеріал; коментуючи поезії, доречно застосовувати як індивідуальну, так і парну чи групову діяльність студентів, при цьому порівняння думок і вражень від віршів розвиває вміння зіставляти поняття, працювати в команді, сприймати та коментувати думки інших;

— на занятті було прослухано та прокоментовано пісні, написані на слова досліджуваного автора; завдання дає змогу поєднувати сприйняття різних видів мистецтва, висловлювати думку про доречність такого поєднання, про власні смаки та вподобання;

— підібрані викладачем рядки поезії Є. Плужника було використано як теми для написання міні-твору; викладач має змогу індивідуально підібрати теми для творчої роботи студентів; виконання завдання розвиває образне мислення та уяву, шліфує мовну грамотність;

— для підбиття підсумків заняття було використано вправу «Займіть позицію» (Чи може поет бути вільним від свого часу? Чи зобов'язаний поет відгукуватися на злободенні проблеми свого часу? Чи може поет вплинути на суспільство, владу?); завдання дає змогу розвивати вміння відстоювати власну позицію, аргументувати її правильність.

Досвід проведення інтегрованих занять дає змогу говорити про їхню ефективність. Вони вносять новизну та оригінальність в освітній процес. Така організація навчання урізноманітнює діяльність, сприяє підвищенню активності студентів, дає змогу залучити всіх присутніх до процесу пізнання. Зміна видів роботи попереджає стомлюваність, перевтому студентів. У процесі діяльності створюються сприятливі умови для співпраці як студентів з викладачем, так і між собою. Різноманітність завдань дають можливість викладачу визначити рівень знань та індивідуальні можливості кожного студента. Інтегровані заняття не лише покращують процес засвоєння знань, а й сприяють розвитку мовлення, формуванню вмінь порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки та ін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біляєв О. Інтегровані уроки рідної мови // Дивослово. — 2003. — №5. — С. 36–40.
2. Караман С. Інтегроване навчання // Українська література в загальноосвітній школі. — 2005. — №1. — С. 46–51.
3. Новітні технології навчання : науково-методичний збірник / науково-методичний центр вищої освіти. — К. : НМЦво, 2003. — 248 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЗИЧНИХ РЕАБІЛОЛОГІВ

Чернієнко О.А.

Рівненський державний базовий медичний коледж

Анотація. В Україні набув актуальності розвиток підготовки фізичних реабілітологів. Недосконалість систем освіти і охорони здоров'я та недостатня дослідженість проблеми вимагають теоретичного осмислення важливих питань професійної підготовки фахівців оздоровчо-реабілітаційної сфери, експериментальної апробації нових технологій і підходів продуктивної і результативної реабілітаційної освіти.